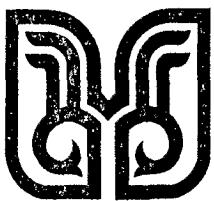

بسم الله الرحمن الرحيم

١٠٧٦١٥

دانشگاه شهید بهشتی کرمان

دانشکده علوم

گروه زمین شناسی

رساله برای دریافت درجه دکتری پترولولوژی

**پترولولوژی، ژئوشیمی و زمین شناسی اقتصادی کمپلکس اولترامافیک سرخ بند
جنوب استان کرمان**

اساتید راهنما:

دکتر محسن آروین

دکتر حمید احمدی پور

اساتید مشاور:

دکتر وایومینگ پن

دکتر علیجان آفتتابی

۱۳۸۷ / ۹۶ ۲۳

مؤلف:

علی رضا نجف زاده

اسفند ماه ۱۳۸۶

دانشگاه شهید باهنر کرمان

این پایان نامه به عنوان یکی از شرایط احراز درجه دکتری به

گروه زمین شناسی

دانشکده علوم

دانشگاه شهید باهنر کرمان

تسلیم شده است و هیچ‌گونه مدرکی به عنوان فراغت از تحصیل دوره مزبور شناخته نمی‌شود.

دانشجو : علیرضا نجف زاده

استاد راهنمای: دکتر محسن آروین - دکتر حمید احمدی پور داور ۱: دکتر موسی نقره نیان

داور ۲: دکتر محمد رهگشای

داور ۳: دکتر جمشید شهاب پور

نماینده تحصیلات تكمیلی دانشگاه: *حکیم سلطان*

حق چاپ محفوظ و مخصوص به مولف است.

لقد حمّي

همسرة

مشکر و قدردانی

اینک که بیاری خداوند منان، این رساله به امام رسیده است، جادار دا ز راهنمایی ارزنده و موثر استید محترم آقايان دکتر محسن آروين و دکتر حمید احمدی پور که نقش بسزایی در عرضه پیاره تر نمودن محتواي اين رساله داشته کمال مشکر و ا titan خود را ابراز نمایم.

بچندین از همکاریهاي بيدین دکتر و آيوينگ پن که كمک امکانات لازم بجهت انجام آناليزهای شیمیایی میکروپروب و ICP را طی مرتبه اقامت انجانب در انشگاه ساسکاچوان کناند افزایم ساخته و بهواره کلمات علمی ايشان را هکشانی انجام رساله بوده است صمیمه مشکر و سپاکنزاری می نمایم. علاوه بر این، از آقايان دکتر آقايان که بعنوان استاد مشاور بر غنای علمی رساله افزووده اند مشکر و قدردانی می نمایم.

جادار دا ز داوران محترم آقايان دکتر شهاب پور دکتر رهکشاني و دکتر نقره نيان که نظرات ارزنده اى درخصوص هرچه بشرشدن رساله ياد آور شده اند مشکر نمایم.

از مدیر عامل محترم شرکت معادن فاریاب آقايان مهندس علیمحمدی بد لیل در اختیار گذاشتند متابع و نیز امکانات اسکان در جمیع معدن فاریاب سپاکنزاری می نمایم.

از همکاران محترم بخش زین شناسی سرکار خانم دکتر دگاهی، خانم مهندس مهدوی و دانشجویان دکتر آقايان مهندس خلیلی مبرهن، شکر اردوکانی و حسینی و نیز همکاران محترم دفتر بخش زین شناسی خانم هافرگنکی و ارشادی مرتبه مشکر و قدردانی خود را ابراز می نمایم.

از هنرمند که ز محنت تیپ و ویراستاري تن رساله را با صبر و شکلی هرچه تمام تر متناسب شده و بهواره دعایی مرافق رساله مشوق انجانب بوده کمال مشکر و ا titan را وارم.

در خاتمه از همکاران کرامی که بطور مستقیم و غیر مستقیم، انجانب را در تهیه رساله بیاری نموده اند سپاکنزاری نموده و موتفقیت همچو این عزیزان را ز دگاهه ایند منان خواستارم.

علیرضا بخت زاده

چکیده

کمپلکس اولترامافیک سرخ بند با سن قبل از اوردویسین در جنوبی ترین بخش استان کرمان در غرب شهر منجان واقع شده است. این کمپلکس از سمت شرق و شمال شرق توسط گسل معکوس رودان با کمپلکس دگرگونی بجگان- دور کان به سن پالئوزوئیک زیرین و از سمت غرب و شمال غرب توسط گسل معکوس دستگرد با کمپلکس آمیزه رنگین به سن لیاس تا ماستریشتن ارتباط دارد. کمپلکس اولترامافیک سرخ بند ازدوبخش زیرین و بالایی تشکیل شده است. بخش زیرین شامل دونیت، کرومیتیت های فاریاب، اولیوین کلینوپیروکسنیت رگه ای و توده ای، ورلیت و اندکی رگه های اولیوین و بسترتیت و یک بخش بالایی شامل دیوپسید هارزبورژیت، عدسی ها و دایکهای دونیتی، اولیوین کلینوپیروکسنیت رگه ای و توده ای و اندکی رگه های اورتوپیروکسنیت تشکیل شده است. بخش اخیر فاقد هر گونه کانی سازی قابل توجه کرومیتیت است.

دونیت های بخش زیرین با بافت گرانولار دانه درشت، حاوی بلورهای دگرشکل اولیوین بوده که شواهد مهاجرت مرز دانه ای را نشان می دهنند. بلورهای خود شکل کشیده و جهت یافته کرومیت ها نشان از شرایط گوشته ای حاکم بر این سنگها داشته و حضور کلینوپیروکسنها بین دانه ای نیز شواهد واکنش مذاب - سنگ را نشان می دهد. کرومیتیت های نیامی شکل، تنها درون دونیت های بخش زیرین حضور داشته و واجد بافت های توده ای، نواری، نودولار و پراکنده می باشند. اولیوین کلینوپیروکسنیت های رگه ای و توده ای واقع در بخش زیرین و بالایی، واجد کلینوپیروکسن و اندکی اولیوین کومولاپی بوده که در زمان اردویسین به داخل مجموعه نفوذ کرده اند. ورلیت ها واجد کلینوپیروکسن های عموماً بی شکل بوده که فضای بین بلورهای اولیوین را بصورت بین دانه ای پر کرده اند که این خود شاهد دیگری از واکنش مذاب - سنگ می باشد.

دیوپسید هارزبورژیت های بخش بالایی دارای بافت پورفیروکلاستیک بوده و حاوی پورفیروکلاستهای دگرشکل اولیوین و اورتوپیروکسن نسل اول بوده که در زمینه ای دانه ریز از نئوبلاست های اولیوین و اورتوپیروکسن نسل دوم قرار گرفته اند. بافت های شاخص واکنش مذاب - سنگ و نیز بافت های دگرشکل نظیر اولیوین ها و اورتوپیروکسن های کشیده و واجد کینک باند، به کرات در دیوپسید هارزبورژیت ها دیده می شود. عدسیها و دایک های دونیتی بخش بالایی علاوه بر اولیوین، حاوی اندکی اورتوپیروکسن و کرومیت بی شکل بوده که در نتیجه واکنش یک مذاب بونینیتی با هارزبورژیت های میزان بوجود آمده اند.

بر اساس مطالعات ژئوشیمی کانیها و سنگ کل، هارزبورژیت ها ترکیب تقریباً یکنواختی داشته $PGE_{90/54-93/65}$ و $Mg^{#}$ الگوهای کندریت نورمالیزه پهن و تفریق نیافته و REE پهن تا اندکی La شکل را نشان می دهنند. همچنین کرومیت های پراکنده موجود در هارزبورژیتها محدوده Cr[#] بسیار

وسيعی داشته (۰۲/۳۵-۳۸/۱۶) و در محدوده کرومیت های باقیمانده قرار می گیرند. این خود نشانگر آن است که هارزبورژیت ها، سنگهای تهی شده و بازمانده هایی هستند که پس از ذوب بخشی بین ۱۵ تا ۳۰ درصد یک سنگ احتمالاً لرزولیتی و خروج مذاب نوع MORB از آن بر جای مانده اند. کرومیت ها واجد کرومیت های با منشاء ماقمایی و میزان[#] Cr بالا (۷۸/۴۸-۸۲/۱۹) بوده و الگوی PGE کندریت نورمالیزه شدیداً تفریق یافته و غنی شده در Ir, Os و Ru را به نمایش می گذارند. همچنین، شیمی کانی کرومیت ها نشان می دهد که این سنگها از یک مذاب بونینیتی و تحت فوگاسیته پائین اکسیژن، در یک محیط زون سوپرا سابداکشن تشکیل شده اند.

دونیت های بخش زیرین، بر اساس شیمی کانیهای کرومیت و اولیوین، به دو گروه قابل تفکیک هستند: I- دونیت های مجاور کرومیت ها و II- دونیت های دور از کرومیت ها که بترتیب نشانگر دو منشاء ماقمایی و جانشینی برای این سنگها هستند. دونیت های گروه I واجد اولیوین های با Fo بسیار بالا (حداکثر تا ۹۶/۹۱) و کرومیت های با[#] Cr بسیار بالا (حداکثر تا ۸۳/۶۶) بوده که همراه با کرومیت ها، از یک مذاب بونینیتی متبلور شده اند. دونیت های گروه II که شامل عدسیها و دایک های دونیتی بخش بالای نیز می گردند از اولیوین های با میزان Fo پائین تر (کمتر از ۹۱/۵) و کرومیت های با[#] Cr پائین (حدود ۵۰ تا ۷۰) تشکیل شده و بنظر که منشاء جانشینی داشته باشند.

اولیوین کلینوپیروکسنیت های بخش زیرین و بالایی کمپلکس اولترامافیک سرخ بند، الگوی REE کندریت نورمالیزه مشابه و شدیداً تهی شده ای از LREE را به نمایش گذاشته و بنظر می رسد که حاصل تبلور یک مذاب با ترکیب بونینیتی ترانزیشنال غنی از CaO می باشند. ورليت ها نیز با دارا بودن الگوی REE مشابه پیروکسنیت ها، احتمالاً حاصل واکنش مذاب تشکیل دهنده پیروکسنیت ها با دونیت ها می باشند.

تشکیل کمپلکس اولترامافیک سرخ بند را می توان اینگونه تفسیر نمود پس از ذوب بخشی پریدوتیت های بارور لرزولیتی، هارزبورژیت های تهی شده و دونیت های باقیمانده تشکیل شده اند که ادامه ذوب بخشی سبب تشکیل مذاب بونینیتی شده است. نفوذ این مذاب به درون دونیت ها و هارزبورژیت ها منجر به واکنش سنگ - مذاب و نیز تشکیل دونیت ها و کرومیت های گروه I شده است. همزمان با این عمل و یا پس از آن صعود دیاپیریک کمپلکس اولترامافیک سرخ بند رخ داده است. در مراحل بعدی، نفوذ ماقمای بونینیتی ترانزیشنال غنی از CaO سبب تشکیل اولیوین کلینوپیروکسنیت ها شده و نیز در اثر واکنش این مذاب با دونیت ها، ورليت ها بوجود آمده اند. جایگیری کمپلکس اولترامافیک سرخ بند در امتداد گسل های عمیق صورت گرفته است.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول کلیات

۲	----- ۱-۱ مقدمه
۳	----- ۲-۱ مختصات ، موقعیت جغرافیایی و عوامل زیر بنایی
۳	----- ۱-۲-۱ موقعیت جغرافیایی
۴	----- ۲-۲-۱ راههای دستری
۵	----- ۳-۲-۱ آب و هوای منطقه
۵	----- ۴-۲-۱ توپوگرافی منطقه مورد مطالعه
۵	----- ۵-۲-۱ آبهای منطقه
۶	----- ۶-۲-۱ جغرافیای انسانی
۶	----- ۳-۱ اهداف کلی مطالعات
۶	----- ۴-۱ تاریخچه مطالعات انجام شده قبلی بر روی کمپلکس اولترامافیک
۸	----- ۵-۱ روشهای مطالعاتی
۸	----- ۱-۵-۱ مطالعات صحرایی
۹	----- ۲-۵-۱ روش های آزمایشگاهی
۹	----- ۳-۵-۱ مطالعات ژئوشیمیایی

فصل دوم

زمین شناسی عمومی منطقه مورد مطالعه

۱۲	----- ۱-۲ مقدمه
۱۳	----- ۲-۲ کمپلکس بجگان
۱۳	----- ۳-۲ کمپلکس آمیزه رنگین یا کالردملازن
۱۶	----- ۴-۲ زمین شناسی عمومی کمپلکس اولترامافیک سرخ بند
۱۷	----- ۱-۴-۲ بخش زیرین
۱۷	----- ۱-۱-۴-۲ دونیت
۲۲	----- ۲-۱-۴-۲ پیروکسینیت ها

۲۸	کروميت	۴-۱-۴-۲
۳۲	بخش بالاي	۲-۴-۲
۳۲	هارزبورزيت	۱-۲-۴-۲
۳۳	عدسي ها و داييک های دونيتی	۲-۲-۴-۲
۳۴	پيروکسنیت ها	۳-۲-۴-۲
۳۵	بازسازی ردیف چینه شناسی کمپلکس اولترامافیک سرخ بند	۵-۲

فصل سوم

سنگ نگاری کمپلکس اولترامافیک سرخ بند

۴۴	مقدمه	۱-۳
۴۴	طبقه بندی سنگهای فوق بازی کمپلکس اولترامافیک سرخ بند	۲-۳
۴۵	پتروگرافی واحدهای سنگی واقع در بخش زیرین	۳-۳
۴۵	دونيت ها	۱-۳-۳
۴۶	اوليوبن	۱-۱-۳-۳
۴۷	پيروكسن	۲-۱-۳-۳
۴۸	کروميت	۳-۱-۳-۳
۵۰	اوليوبن کلينو پيروكسنیت ها	۲-۳-۳
۵۳	کلينوپيروكسن	۱-۲-۳-۳
۵۳	اوليوبن	۲-۲-۳-۳
۵۴	اورتوپيروكسن	۳-۲-۳-۳
۵۵	کروميت و سایر کانی های تیره (اوپاک)	۴-۲-۳-۳
۵۸	ورليت ها	۳-۳-۳
۵۸	اوليوبن	۱-۳-۳-۳
۵۸	کلينوپيروكسن	۲-۳-۳-۳
۵۹	اورتوپيروكسن	۳-۳-۳-۳
۵۹	کروميت	۴-۳-۳-۳
۵۹	کروميت ها	۴-۳-۳

٦٠	کرومیت ١-٤-٣-٣
٦١	اولیوین ٢-٤-٣-٣
٦١	کامریت و اووارویت ٣-٤-٣-٣
٦٢	اولیوین و بستریت ها ٥-٣-٣
٦٢	پتروگرافی واحدهای سنگی واقع در بخش بالایی کمپلکس اولترامافیک ٤-٣
٦٢	١-٤-٣ هارزبورزیت
٦٣	اولیوین ١-١-٤-٣
٦٦	اورتوپیروکسن ٢-١-٤-٣
٧٢	کلینو پیروکسن ٣-١-٤-٣
٧٢	کرومیت ٤-١-٤-٣
٧٣	آمفیبیول ٥-١-٤-٣
٧٦	عدسی و دایک دونیتی (گروه II) ٢-٤-٣
٧٦	اولیوین کلینوپیروکسنت ٣-٤-٣
٧٧	کلینوپیروکسن ١-٣-٤-٣
٨٠	اولیوین ٢-٣-٤-٣
٨٠	اورتوپیروکسن ٣-٣-٤-٣
٨٠	کرومیت و سایر کانیهای تیره (اوپاک) ٤-٣-٤-٣

فصل چهارم

مطالعه ساخت و بافت در کرومیتیت های فاریاب

٨٥	۱-۴ مقدمه
٨٦	۲-۴ انواع بافت های موجود در کرومیتیت های فاریاب
٨٧	۱-۲-۴ بافت های اولیه در مقیاس ماکروسکوپی
٨٧	۱-۱-۲-۴ بافت های توده ای و افshan یا پراکنده
٨٨	۲-۱-۲-۴ بافت نواری - لایه ای
٨٩	۳-۱-۲-۴ بافت گرهکی یا نو دolar
٩٤	۴-۱-۲-۴ لایه بندی متقطع
٩٤	۵-۱-۲-۴ لایه بندی عدسی شکل
٩٥	۶-۱-۲-۴ لایه بندی به واسطه تغییر در اندازه و نوع کانی ها

۹۵	-----	۲-۲-۴ بافت های اولیه در مقیاس میکروسکوپی
۹۶	-----	۱-۲-۲-۴ بافت اورتوکومولا
۹۶	-----	۲-۲-۲-۴ بافت ادکومولا
۹۹	-----	۳-۲-۲-۴ بافت مدور
۹۹	-----	۴-۲-۲-۴ بافت اسکلتی
۹۹	-----	۵-۲-۲-۴ ادخالها یا دربرداریها
۱۰۰	-----	۳-۲-۴ فابریک های دگرشکلی در مقیاس ماکروسکوپی و میکروسکوپی
۱۰۰	-----	۱-۳-۲-۴ ساخت و بافت کششی
۱۰۱	-----	۲-۳-۲-۴ ساخت یا بافت جریانی یا شلیرن
۱۰۲	-----	۳-۳-۲-۴ بافت و ساخت چین خورده و گسلیده
۱۰۲	-----	۴-۳-۲-۴ بافت ریز حفره
۱۰۲	-----	۵-۳-۲-۴ بافت کاتاکلاستیکی
۱۰۳	-----	۶-۳-۲-۴ بافت میلونیتی و برشی

فصل پنجم

شیمی کانی ها در کمپلکس اولترامافیک سرخ بند

۱۰۹	-----	۱-۵ مقدمه
۱۱۰	-----	۲-۵ روش تجزیه ای
۱۱۰	-----	۳-۵ کروم اسپینل
۱۱۰	-----	۱-۳-۵ مقدمه
۱۱۶	-----	۲-۳-۵ شیمی کرومیت ها در انواع سنگهای بخش زیرین
۱۱۶	-----	۱-۲-۳-۵ شیمی کرومیت های پراکنده موجود در دونیت های
۱۲۱	-----	۲-۲-۳-۵ شیمی کرومیت های موجود در انواع کرومیتیت ها
۱۲۵	-----	۳-۲-۳-۵ شیمی کرومیت های پراکنده موجود در
۱۲۶	-----	۴-۲-۳-۵ شیمی کرومیت های پراکنده موجود در ورلیت ها
۱۲۷	-----	۵-۲-۳-۵ شیمی کرومیت های پراکنده موجود در اولیوین و بستریت ها
۱۲۷	-----	۳-۳-۵ شیمی کرومیت ها در انواع سنگهای بخش بالایی کمپلکس
۱۲۷	-----	۱-۳-۳-۵ شیمی کرومیت های پراکنده موجود در هارزبورزیت ها
۱۳۱	-----	۲-۳-۳-۵ شیمی کرومیت های پراکنده موجود در عدسی ها و

۱۳۱	۴-۵ سیلیکاتها
۱۳۴	۱-۴-۵ شیمی کانی اولیوین
۱۳۴	۱-۴-۵ ترکیب شیمیایی اولیوین در انواع سنگ های بخش زیرین
۱۳۴	۱-۱-۴-۵ ترکیب اولیوین در انواع کرومیتیت ها و دونیت های
۱۳۵	۲-۱-۱-۴-۵ ترکیب اولیوین در دونیت های دور
۱۳۸	۳-۱-۱-۴-۵ ترکیب اولیوین در اولیوین کلینوپیروکسنتیت های
۱۳۸	۴-۱-۱-۴-۵ ترکیب اولیوین در ورلیت ها
۱۴۱	۵-۱-۱-۴-۵ ترکیب اولیوین در اولیوین ویستریت های بخش زیرین
۱۴۱	۲-۱-۱-۴-۵ ترکیب شیمیایی اولیوین در انواع سنگ های بخش بالایی
۱۴۱	۱-۲-۱-۴-۵ ترکیب اولیوین در هارزبورژیت های بخش بالایی
۱۴۴	۲-۲-۱-۴-۵ ترکیب اولیوین در عدسی ها و دایک های دونیتی بخش --
۱۴۴	۳-۲-۱-۴-۵ ترکیب اولیوین در اورتوپیروکسنتیت ها
۱۴۵	۲-۴-۵ شیمی کانی کلینوپیروکسن
۱۴۸	۱-۲-۴-۵ ترکیب شیمیایی کلینوپیروکسن در انواع سنگ های بخش ---
۱۴۸	۱-۱-۲-۴-۵ ترکیب کلینوپیروکسن موجود در اولیوین کلینوپیروکسنتیت
۱۵۲	۲-۱-۲-۴-۵ ترکیب کلینوپیروکسن موجود در اولیوین ویستریت ها ---
۱۵۶	۲-۲-۴-۵ ترکیب شیمیایی کلینوپیروکسن در انواع سنگ های بخش ---
۱۵۶	۱-۲-۲-۴-۵ ترکیب کلینوپیروکسن موجود در هارزبورژیت های ---
۱۵۶	۲-۲-۲-۴-۵ ترکیب کلینوپیروکسن موجود در عدسی ها ---
۱۵۷	۳-۲-۲-۴-۵ ترکیب کلینوپیروکسن موجود در اولیوین کلینو ---
۱۵۷	۳-۴-۵ شیمی کانی اورتوپیروکسن ---
۱۵۸	۱-۳-۴-۵ ترکیب شیمیایی اورتوپیروکسن در انواع سنگ های بخش ---
۱۵۸	۱-۱-۳-۴-۵ ترکیب اورتوپیروکسن موجود در اولیوین کلینو ---
۱۵۹	۲-۱-۳-۴-۵ ترکیب اورتوپیروکسن موجود در اولیوین ویستریت ها -
۱۵۹	۲-۳-۴-۵ ترکیب شیمیایی اورتوپیروکسن در انواع سنگ های بخش ---
۱۵۹	۱-۲-۳-۴-۵ ترکیب اورتوپیروکسن موجود در هارزبورژیتها ---
۱۶۴	۲-۲-۳-۴-۵ ترکیب اورتوپیروکسن موجود در عدسی ها ---
۱۶۴	۳-۲-۳-۴-۵ ترکیب اورتوپیروکسن موجود در اولیوین کلینو ---

فصل ششم

شاخص های ژئوشیمیایی سنگ کل

۱۷۲	۱-۶ مقدمه
۱۷۲	۲-۶ ژئوشیمی عناصر اصلی
۱۸۷	۳-۶ ژئوشیمی عناصر فرعی
۱۹۱	۱-۳-۶ عناصر واسطه فرعی
۱۹۱	۱-۱-۳-۶ کروم (Cr)
۱۹۱	۲-۱-۳-۶ نیکل (Ni)
۱۹۲	۳-۱-۳-۶ اسکاندیم (Sc)
۱۹۵	۴-۱-۳-۶ وانادیوم (V)
۱۹۵	۵-۱-۳-۶ کبالت (Co)
۱۹۸	۶-۱-۳-۶ منگنز (Mn)
۲۰۱	۲-۳-۶ عناصر نادر خاکی (REE)
۲۰۶	۳-۳-۶ عناصر لیتوفیل بزرگ یون (LILE)
۲۱۱	۴-۳-۶ نمودارهای عنکبوتی عناصر HFSE و نمودارهای
۲۱۲	۱-۴-۳-۶ نیوبیوم (Nb) و تانتالوم (Ta)
۲۱۲	۲-۴-۳-۶ زیرکونیوم (Zr) و هافنیوم (Hf)
۲۱۲	۳-۴-۳-۶ استرانسیوم (Sr) و رویدیم (Rb)
۲۱۳	۴-۴-۳-۶ سزیم (Cs)
۲۱۴	۵-۴-۳-۶ باریم (Ba)
۲۱۶	۵-۳-۶ توزیع عناصر گروه پلاتین Cu, Ni, Au, (PGE)
۲۱۶	۱-۵-۳-۶ مقدمه
۲۲۰	۲-۵-۳-۶ دونیت ها و هارزبورزیت ها
۲۲۳	۳-۵-۳-۶ کرومیتیت ها
۲۲۶	۴-۵-۳-۶ ورلیت ها
۲۲۶	۵-۵-۳-۶ اولیوین کلینوپیروکسینیت ها
۲۲۹	۶-۵-۳-۶ اولیوین وبستریت

فصل هفتم

محیط و شرایط تشکیل کمپلکس اولترامافیک سرخ بند

۲۳۳	۱-۷ مقدمه
۲۳۴	۲-۷ محیط تشکیل سنگهای کمپلکس اولترامافیک سرخ بند
۲۳۴	۱-۲-۷ شواهد صحرایی
۲۳۵	۲-۲-۷ شواهد پتروگرافی
۲۳۵	۳-۲-۷ شیمی کانی ها
۲۳۹	۴-۲-۷ شیمی سنگ کل
۲۴۰	۵-۲-۷ ژئوترمومتری و ژئوبارومتری
۲۴۱	۱-۵-۲-۷ ژئوترمومتری دونیت ها و هارزبورژیت ها
۲۴۱	۱-۱-۵-۲-۷ فشار
۲۴۲	۲-۱-۵-۲-۷ دما
۲۴۵	۲-۵-۲-۷ ژئوترمومتری پیروکسنیت ها
۲۴۵	۱-۲-۵-۲-۷ دما
۲۴۶	۲-۲-۵-۲-۷ فشار
۲۴۶	۳-۷ شرایط تشکیل سنگ های کمپلکس اولترامافیک سرخ بند
۲۴۶	۱-۳-۷ فوگاسیته اکسیژن (O_2)
۲۵۰	۲-۳-۷ ذوب بخشی پریدوتیت ها
۲۵۱	۱-۲-۳-۷ تعیین میزان ذوب بخشی با استفاده از ترکیب شیمیایی
۲۵۲	۲-۲-۳-۷ تعیین میزان ذوب بخشی با استفاده از شیمی سنگ کل

فصل هشتم

پتروژنز پریدوتیت ها، پیروکسنیت ها و کرومیتیت های کمپلکس اولترامافیک سرخ بند

۲۵۷	۱-۸ مقدمه
۲۵۸	۲-۸ ژنز انواع کرومیت
۲۵۹	۱-۲-۸ کرومیت موجود در کرومیتیت ها
۲۶۰	۲-۲-۸ کرومیت های پراکنده موجود در دونیت های بخش زیرین
۲۶۰	۳-۲-۸ کرومیت های پراکنده موجود در هارزبورژیت ها
۲۶۴	۴-۲-۸ کرومیت های پراکنده موجود در عدسی های دونیتی
۲۶۵	۵-۲-۸ کرومیت های پراکنده موجود در اولیوین کلینوپیروکسنیت ها

۲۶۵	----- ۶-۲-۸ کرومیت های پراکنده موجود در ورلیت ها
۲۶۵	----- ۳-۸ ژنز دونیت ها و کرومیت های کمپلکس اولترامافیک سرخ بند
۲۷۰	----- ۱-۳-۸ منشاء کرومیت ها و دونیت های همراه آن ها (گروه I)
۲۷۸	----- ۱-۱-۳-۸ شواهد صحرایی
۲۸۱	----- ۲-۱-۳-۸ شواهد پتروگرافیکی
۲۸۱	----- ۳-۱-۳-۸ شواهد شیمی سنگ کل
۲۸۲	----- ۴-۱-۳-۸ شیمی کانیها
۲۸۲	----- ۱-۴-۱-۳-۸ شیمی کرومیت
۲۸۴	----- ۲-۴-۱-۳-۸ شیمی اولیوین
۲۸۶	----- ۲-۳-۸ تعیین ترکیب ماقمای مادر تشکیل دهنده کرومیت ها
۲۸۷	----- ۱-۲-۳-۸ تعیین میزان Al_2O_3 در ماقمای مادر تشکیل
۲۸۸	----- ۲-۲-۳-۸ تعیین نسبت FeO/MgO در ماقما
۲۸۹	----- ۳-۳-۸ منشاء دایک ها و عدسی های دونیتی بخش زیرین
۲۹۳	----- ۴-۳-۸ تعیین ترکیب مذاب تشکیل دهنده عدسی ها و
۲۹۴	----- ۴-۸ ژنز هارزبورژیت ها
۳۰۲	----- ۵-۸ استفاده از عناصر گروه پلاتین در ژنز کرومیت ها و
۳۰۷	----- ۶-۸ ژنز ورلیت های کمپلکس اولترامافیک سرخ بند
۳۱۰	----- ۱-۶-۸ تعیین ماهیت ماقمای تشکیل دهنده ورلیت ها
۳۱۱	----- ۷-۸ ژنز اولیوین کلینوپیروکسنیت ها
۳۱۵	----- ۱-۷-۸ تعیین ترکیب مذاب تشکیل دهنده اولیوین کلینوپیروکسنیت
۳۱۶	----- ۲-۷-۸ شواهد آبدار یا بی آب بودن ماقمای تشکیل دهنده
۳۱۷	----- ۸-۸ تحولات پس از تشکیل کمپلکس اولترامافیک سرخ بند
۳۱۷	----- ۱-۸-۸ واکنش مذاب - سنگ
۳۲۱	----- ۱-۱-۸-۸ آغشتگی در هارزبورژیت ها
۳۲۴	----- ۲-۱-۸-۸ آغشتگی در دونیت ها

فصل نهم

جایگاه تکتونیکی و مدل تشکیل کمپلکس اولترامافیک سرخ بند

۳۲۷	-----	1-۹ مقدمه
۳۲۸	-----	۲-۹ استفاده از ترکیب شیمیایی کرومیت در تعیین جایگاه تکتونیکی
۳۳۲	-----	۳-۹ استفاده از ترکیب شیمیایی کلینوپیروکسن در تعیین جایگاه تکتونیکی
۳۳۵	-----	۴-۹ استفاده از ترکیب شیمیایی و سنگ کل اولیوین کلینوپیروکسینیت ها
۳۳۷	-----	۵-۹ الگوی تشکیل کمپلکس اولترامافیک سرخ بند
۳۴۶	-----	۶-۹ ارتباط بین کمپلکس اولترامافیک سرخ بند با کمپلکس کالرد ملانژ
۳۴۸	-----	۷-۹ کمپلکس اولترامافیک سرخ بند، یک کمپلکس او菲ولیتی یا
۳۵۰	-----	نتیجه گیری و پیشنهادات
۳۵۵	-----	منابع و مأخذ

فصل اول

کلیات

۱-۱ مقدمه

امروزه مطالعه سنگهای اولترامافیک از جایگاه ویژه‌ای در مطالعات زمین‌شناسی برخوردار است؛ بطوریکه مطالعه کمپلکس‌های مافیک - اولترامافیک و کمپلکس‌های افیولیتی در صد قابل توجهی از مقالات علمی زمین‌شناسی را به خود اختصاص می‌دهد. این دسته از سنگها از آن جهت از اهمیت بالایی برخوردارند که مطالعه آنها می‌تواند فرایندهای دخیل در تکوین سنگهای گوشته‌ای و نیز فرایندهایی را که پس از تشکیل سنگها سبب تغییر ترکیب آنها می‌گردد، نظری واکنش مذاب - پریدوتیت را بخوبی آشکار سازند. علاوه، سنگهای اولترامافیک، خود منشاء ماگماهایی هستند که بصورت انواع سنگهای مختلف در پوسته و یا در سطح زمین تشکیل شده‌اند. از سویی دیگر، این سنگها واجد پتانسیل‌های اقتصادی و معدنی زیادی بوده که درک ماهیت و نحوه تشکیل آنها می‌تواند راهگشای زمین‌شناسانی باشد که در جستجوی این مواد معدنی هستند.

کمپلکس اولترامافیک سرخ بند با وسعت بیش از ۱۰۰ کیلومتر مربع، یکی از بزرگترین توده‌های فوق بازی جنوب شرق ایران است که علاوه بر گستردگی زیاد که یکی از خصوصیات شاخص آن است، در برگیرنده بزرگترین معدن کرومیت کشور بنام معدن کرومیت فاریاب یا آسمینون می‌باشد. در این رساله سعی بر آن است که با استفاده از مطالعات صحرایی، پتروگرافی، ژئوشیمی کانیها و سنگ‌کل، پتروژنیز این کمپلکس را تعیین و به درک صحیحی از نوع و

چگونگی تحولات اعمال شده بر آن، از زمان تشکیل تاکنون دست یابیم. بدینهی است دستیابی به چنین هدفی، با توجه به پیچیدگی زمین شناسی این گونه کمپلکس‌ها بسیار مشکل بوده و از طرفی پیچیدگی زمین شناسی این بخش از ایران زمین نیز مزید علت بوده، که به نوعه خود مطالعات گسترده‌ای را از جنبه‌های مختلف زمین شناسی، نظری زمین شناسی ساختاری، پتروفابریک و زمین شناسی اقتصادی طلب می‌نماید.

۱-۲ مختصات، موقعیت جغرافیایی و عوامل زیر بنایی

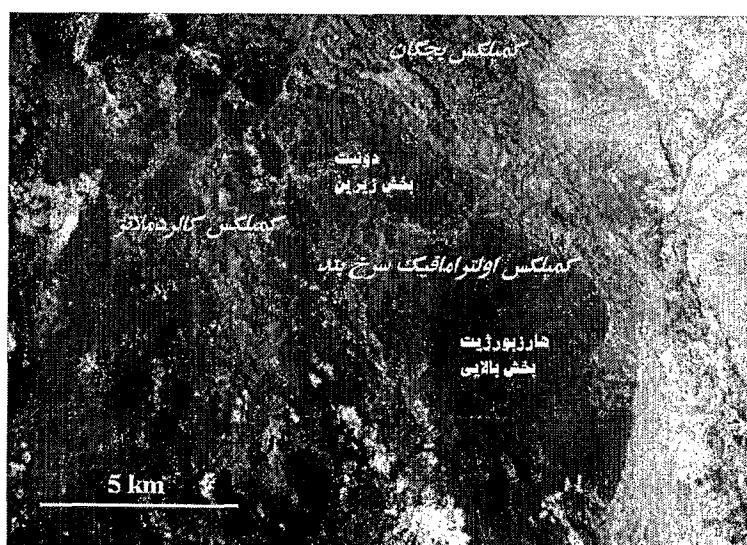
۱-۲-۱ موقعیت جغرافیایی

کمپلکس اولترامافیک سرخ بند در جنوب جنوب شرق (SSE) ایران، در جنوبی ترین نقطه استان کرمان و دقیقاً هم مرز با استان هرمزگان و در فاصله ۴۰ کیلومتری از حاشیه غربی گودال جازموریان، که خود در شمال منطقه مکران قرار دارد، واقع گردیده است. منطقه از توابع شهرستان منوجان بوده و در غرب شهر منوجان و مجاور آن واقع شده است. مختصات جغرافیایی کمپلکس اولترامافیک سرخ بند به قرار زیر است:

طول جغرافیایی خاوری: $21^{\circ} 57'$ تا $30^{\circ} 57'$

عرض جغرافیایی شمالی: $26^{\circ} 27'$ تا $17^{\circ} 27'$

در شکل ۱-۱، تصویر رنگی ماهواره ای این منطقه آورده شده است.

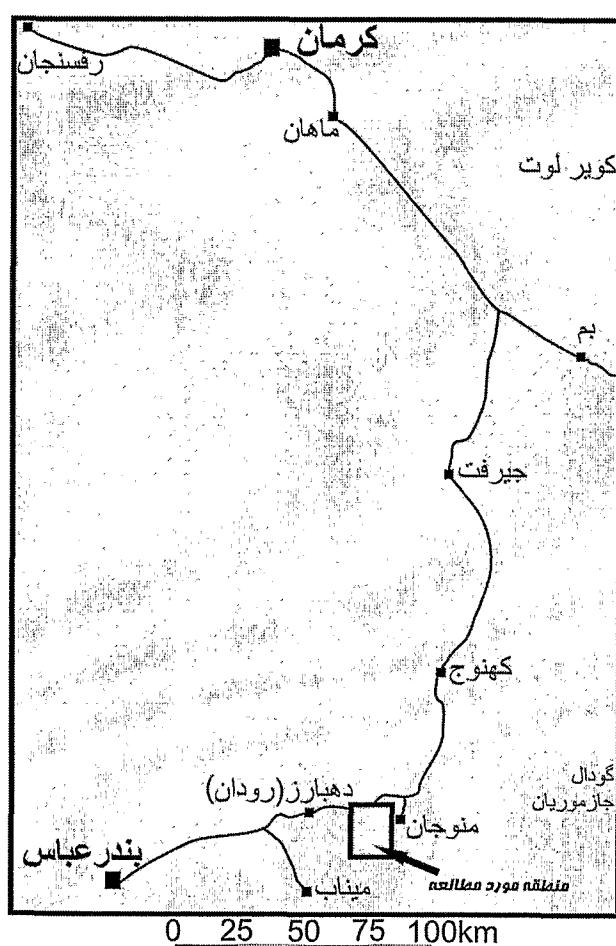

شکل ۱-۱ عکس ماهواره ای کمپلکس اولترامافیک سرخ بند و منطقه اطراف آن.

۲-۳-۱ راههای دسترسی

منطقه مورد مطالعه، از طریق راههای اسفالته و شوسه مختلفی قابل دسترسی می باشد.

معدن کرومیت فاریاب (آسمینون)، که در بخش شمالی کمپلکس اولترامافیک سرخ بند قرار دارد، از طریق یک راه اسفالته به جاده اسفالته کهنوج - بندر عباس متصل می گردد. راههای خاکی متعددی که در بخش شمالی توسط شرکتهای مختلف معدنی احداث شده اند، دستیابی به برونزدهای مختلف معدنی و غیر معدنی را امکان پذیر ساخته اند. دستیابی به نقاط مختلف بخش جنوبی کمپلکس اولترامافیک سرخ بند، به سهولت بخش شمالی نبوده و دسترسی به نقاط شرقی این بخش، تنها از طریق جاده اسفالته کهنوج - منجان امکانپذیر می باشد. در ادامه این مسیر به سمت جنوب، جاده خاکی منجان - جغین، امکان دستیابی به بخش جنوبی را فراهم می سازد، اما هیچگونه راه دسترسی در داخل بخش جنوبی وجود ندارد (شکل ۲-۱).

شکل ۲-۱ نقشه راه های دسترسی به منطقه مورد مطالعه